

ХК

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
Версия 02/ 30.09.2020	ЦСОП-Велинград	ID ICO ___ BG
Изменение от Версия 1 от 30.09.2016г.		Лист: 1/5

УТВЪРЖАВА
ЕЛИСАВЕТА
ДИРЕКТОР

Код в СУК: 0704_0010

Комисия в състав:
Председател: Катя Кирякова
Код в СУК: 0704_0010

Членове:
1. Венера Асенова-Гагова
2. Величка Вучкова

Програма

за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата и учениците от уязвими групи за учебната 2022/2023 година

Програмата е приета на заседание на ПС с протокол №2 от 13.10.2022 г.

Утвърдена със Заповед на Директора №83 от 21.10.2022г.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
Версия 02/ 30.09.2020	ЦСОП-Велинград	ID ICO ___ BG
Изменение от Версия 1 от 30.09.2016г.		Лист: 2/5

I. Кратък анализ и оценка на дейността на комисията през учебната 2021-2022 учебна година

През изминалия период се наблюдава активно сътрудничество между участниците в образователния процес семейство, специалистите от ЦСОП и особено по времето на обучението в електронна среда. Без помощта на родителя ученика трудно би изпълнил учебните си задачи, което би довело до отдръпване от образователната дейност и до повишаване на риска от отпадане.

Деца със специални потребности имаха възможност да участват в различни дейности – конкурси, изложби, състезания, което създаде условия за контакти, приемственост, приятелство и взаимопомощ между децата.

Педагогическите специалисти повишиха професионалната си квалификация чрез обучения за подобряване на работата в мултикултурна образователна среда.

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции. Всички участници в образователния процес (семейство, ЦСОП, общообразователното училище в което е записан ученика, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

1. Анализ на резултатите

- Подобрили резултати от обучението според възможностите на всеки ученик и осигуряване на подходяща образователна подкрепа за развитието им.
- Постигнат интересен, достъпен и увлекателен образователно-възпитателен процес с по-голяма практическа насоченост.
- Предоставени бяха равни възможности за изява на всеки ученик от уязвимите групи;
- Окзване на психо-социална рехабилитация от психолога при работа с ученик по конкретен случай.
- Информирането на заинтересованите страни се извършваше чрез - сайта на ЦСОП, Фейсбук групата на институцията.
- Намаляване броя на преждевременно напусналите образователната система ученици.

2. Препоръки за работа

Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти чрез придобиване на нови знания и умения в работата си с ученици от уязвимите групи.

- Повишаване на качеството на предлаганите образователни услуги в съответствие с очакванията на обществото и МОН чрез провеждане на открити уроци, обмяна на добри практики.
- Поддържане на партньорски взаимоотношения с родителите и заинтересовани страни.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
Версия 02/ 30.09.2020	ЦСОП-Велинград	ID ICO ____ BG
Изменение от Версия 1 от 30.09.2016г.		Лист: 3/5

I. УВОД

В изпълнение на Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие тази учебна година – ЦСОП-Велинград се изготви програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на деца и ученици от уязвими групи. Националната програма цели да начертае целите и задачите на работа с ученици от ЦСОП, във връзка с осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие в системата на училищното образование на младежите като предпоставка за равноправното им социално включване. Програмата цели да начертае целите и задачите на работа за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи. Насочена е към деца и ученици в риск, деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, увреждания, деца и ученици от малцинствен произход, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, настанени в институции, деца-бежанци, деца от различни етнически групи и с други идентифицирани нужди. Приобщаващото образование е насочено към премахване на всички бариери за учене и участие на всички деца от уязвими групи и предпазването им от изключване и маргинализация.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на учениците от уязвими групи. /чл. 263, ал.1,т.9/. Уязвимите групи ученици имат право на зачитане, уважение и закрила от закона. Отношението на ЦСОП-Велинград към тях е основано на признаване на тяхната равнопоставеност и равни възможности. За нас те са важна и пълноценна част от обществото и затова работим за тяхната социална интеграция и социално включване

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите **на работа с деца и ученици от** Център за специална образователна подкрепа - гр. Велинград и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Тя има за цел изграждане на толерантност към различните, която е изключително ценно качество при общуването и работата с ученици от уязвими групи. В този смисъл се създават условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование и професионална реализация. Особено важна е ролята на семейството като част от образователния процес - да осигури пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Целевите групи към които е насочена програмата са ученици от I до XII клас в ЦСОП – Велинград с хронични заболявания, двигателни увреждания, ученици в риск, ученици от различни етнически групи и други с идентифицирани нужди, застрашени от

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
Версия 02/ 30.09.2020	ЦСОП-Велинград	ID ICO ___ BG
Изменение от Версия 1 от 30.09.2016г.		Лист: 4/5

отпадане по различни причини – за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа. В по-общ смисъл целевата група включва всички ученици от ЦСОП като смисъл на превенция.

Водещи стратегически документи при изготвяне на програмата на ЦСОП – Велинград за превенция на ранното напускане на образователната система са:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.
- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система;
- Етичен кодекс на ЦСОП;
- Правилника за дейността на ЦСОП – Велинград;

Настоящата училищна програма има за цел изграждане на толерантност към различните, която е изключително ценно качество при общуването и работата с ученици от уязвими групи. В този смисъл се създават условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование и професионална реализация. Особено важна е ролята на семейството като част от образователния процес - да осигури пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Програмата включва реда и начините за оказване на допълнителна подкрепа на всички деца и ученици в ЦСОП-гр.Велинград, съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

II. МИСИЯ И ВИЗИЯ НА ЦСОП ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ.

Цялостната политика и мисия на ЦСОП - Велинград се основава на:

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
Версия 02/ 30.09.2020	ЦСОП-Велинград	ID ICO ___ BG
Изменение от Версия 1 от 30.09.2016г.		Лист: 5/5

- достъпност за всички, което води до изграждане на една толерантна и приобщаваща среда за учениците в ЦСОП;
- обхващане на всяко дете в училищна възраст в образователната система и изграждане на съответната подкрепяща среда за него е основната дейност за достъпа до качествено образование;
- предотвратяване преждевременното напускане на учениците от уязвими групи, като се търсят и развиват техните творчески заложби и способности;
- предоставяне равни възможности за приобщаване - анализиране на силните страни на учениците, недопускане на дискриминация;
- утвърждаване на ЦСОП като място осигуряващо ефективна, качествена и достъпна среда за деца и ученици от уязвими групи, като им осигуря пълноценно и активно включване във всички свои дейности.
- предоставяне на разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците – клубове по интереси, работа по проекти;
- прилагане на иновации в педагогическите практики;
- висококвалифицирани и мотивирани педагогически специалисти (специален педагог, психолог, логопед, арт и трдотерапевт и др.) работещи като екип от отговорни и развиващи се личности, проявяващи толерантност, загриженост и зачитане на човешкото достойнство;
- използване на иновативни методи и технологии за работа с деца със СОП - ПЕКС, МАКАТОН, КОМУНИКАТОР
- работа с деца с хронични заболявания и поведенчески проблеми;
- работа с деца с различна етническа принадлежност.

III. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- Зачитане правото на всеки ученик и гарантиран достъп до качествено образование.
- Подкрепа за личностно развитие на учениците в зависимост от техните индивидуални потребности.
- Прилагане на диференцирани педагогически подходи, съобразени с възрастовите и индивидуалните възможности на детето. Отчитане на способността му да прилага усвоените компетентности на практика според възможностите си.
- Приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик, така че той да развие максимално своя потенциал.
- Недопускане на дискриминация при провеждане на обучението.
- Системен и цялостен подход на организация и сътрудничество на ЦСОП с образователните институции в областта на приобщаващото образование.
- Намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и участието на учениците в дейността на ЦСОП.
- Нетърпимост към дискриминационно поведение и нагласи.
- Гъвкавост и динамичност съобразно потребностите на учениците в зависимост от спецификата на обществения живот.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
Версия 02/ 30.09.2020	ЦСОП-Велинград	ID ICO ___ BG
Изменение от Версия 1 от 30.09.2016г.		Лист: 6/5

IV. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
3. Създаване на положителни нагласи към учебния процес и осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на учениците и участието им в общността на ЦСОП.
4. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.

V. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Анализ на училищната среда.

През последните години се създава една пъстра картина ученици от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите - и понякога към самите себе си.

В училището се предприемат политики в областта на:

- интеркултурното образование,
- уменията за общуване с представители на различни култури,
- съзнателно изграждане на толерантност.

Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация.

При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.

Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни нужди: и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
Версия 02/ 30.09.2020	ЦСОП-Велинград	ID ICO ____ BG
Изменение от Версия 1 от 30.09.2016г.		Лист: 7/5

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: ранното образование, достъпно за всички, независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение

- Насърчаване, включване и приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи в образователния процес;
- Своевременно информиране на родителите за допуснати отсъствия.
- Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация и консултации целогодишно от училищния психолог;
- Организиране и включване в плановете на ПК на дейности за превенция на отпадане и работа с деца в риск;
- Проучване чрез анкети и др. методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности.
- Активно включване в общи дейности на родителската общност - партньори на ЦСОП;
- Установяване на ефективен диалог „ЦСОП- външни институции“, имащи отношение по проблема – работа с МБППМН, МВР, Община Велинград, Агенция за закрила на детето, Отдел „Социално подпомагане“, НПО.
- Мотивиране на педагогическия персонал и квалификация на педагогическите специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията и насилието.

VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Запознаване на родителите с: - графика за работа на КЕ; - Етичния кодекс на ЦСОП Велинград; - правилника за дейността на центъра - дейностите заложи в настоящата програма	15.09. 22 г.	ръководители на паралелки	да
Анкетно проучване сред родителите за устнавяване потребностите и желанията на учениците и формиране на занимания по интереси	15.09.22	ръководители на паралелки	да

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

В съответствие с изискванията на ISO 9001:2015

Версия 02/ 30.09.2020	ЦСОП-Велинград	ID ICO ___ BG
Изменение от Версия 1 от 30.09.2016г.		Лист: 8/5

Екипна работа между на учителите от паралелките за подпомагане на учебната дейност, по-ефективна работа в групите ЦДО и часовете за консултации.	постоянен	ръководители на паралелки	При необходимост да
Оценка на потребността от допълнителна подкрепа на деца и ученици със СОП.	30.09. 22 г.	ръководители на паралелки	да
Логопедична терапия, психологическа подкрепа, рехабилитация	по изготвен график	психолог, логопед, рехабилитатор, терапевти	да
Създаване на възможност за изява на ученици-изложби, състезания, конкурси , училищни празници	График от годишния план	директор, заместник-директор	при и по определен повод за поощрение
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	педагогически специалисти	
Организиране и провеждане на "Училище за родители"	31.03. 23 г.	Членовете на комисията за работа с родители ръков. на паралелки	
Включване на учениците в спортни дейности	постоянен	ръков. на паралелки, учител ЦДО	да
Разглеждане на теми, свързани с превенция на насилието и тормоза	през годината	психолог	да
Съвместни дейности с МКБППМН	целогодишно	ръков. на паралелки	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда.	по график, заложен в план за квалификация	Комисия по квалификация на педагогическите специалисти	да
Взаимодействие с РЦПППО,	постоянен	Ръководител КЕ	

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО
в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015

Версия 02/ 30.09.2020	ЦСОП-Велинград	ID ISO ____ BG
Изменение от Версия 1 от 30.09.2016г.		Лист: 9/5

Дневен център, ЦНСТ		ръков. на паралелки	
Партньорство с родителите за справяне с проблемното поведение на децата им и приобщаване към средата на центъра.	постоянен	ръков. на паралелки, КЕ	
Обучение на педагогическите специалисти, във връзка с дейностите по реализация на допълнителната подкрепа.	по график, заложен в планза квалификация	Комисия по квалификация на педагогическите специалисти	да

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции. Всички участници в образователния процес (семејство, ЦСОП, общообразователното училище в което е записан ученика, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.